

Minnesanteckningar från möte för allmänheten med Vattenfall / Hargs Hamn i Hargshamnns Folketshus 2018-09-11

Ett 70 tal personer kom för att lyssna på vattenfall Uppsala som berättade om sin verksamhet och sina planer i Uppsala samt om sin verksamhet med avfallsbalar och dess hantering i Hargshamn.

Vattenfall: Johan Siilakka (anläggningschef, Uppsala), Thomas Jonsson, Björn Mollstedt, Anders Pettersson och Örjan Almenius

Hargs Hamn AB: Peeter Nömm, VD

Jacob Spangenberg, ordförande i Harg Hamns AB:s styrelse var kvällens moderator.

Johan Nilsson – Chef för miljö- och hälsoskyddsinspektörerna i Östhammars kommun fanns på plats för att svara på frågor.

På plats var även: Peter Nyberg, kommundirektör och Andreas Pålgård, Pålgård & Söner AB (hamnens underleverantör för hamntjänster)

Karin Åhström – ordförande i Hargshamn Folketshus hälsar alla välkomna

Vattenfall informerar att huvuddelen av det avfall som kommer till hamnen med båt kommer från Storbritannien.

Innan de bestämmer vilka anläggningar de ska köpa avfall från åker Björn Mollstedt över till den bränsleproducerande anläggningen för att se, till exempel, hur väl de sorterar avfallet (magnet för separation av metaller, utsortering av organiskt material mm). Han granskar företagets miljöarbete, kvalitetssystem och arbetsförhållanden. Om det är tillfredsställande görs en plan för kvalitetsarbetet och en leveransplan/avtal med anläggningen.

Soporna krossas på anläggningen och plastas in i balar som sedan lastas på fartyg. När fartyget anländer till Hargs Hamn spänns ett nät kring båten som fångar upp eventuella lösa sopor vid lossningen. I början är det möjligt att ta ur fyra balar i taget men längre ner i båten tar kranen bara en bal i taget då kvaliteten på balarna som legat underst blivit sämre. Avfallsbalarna körs sedan in i en täckt hall. Därifrån körs balarna med lastbil till Uppsala.

Vattenfall får en kvalitetsrapport från den bränsleproducerande anläggningen. Efter att fartyget är lossat skrivs även en kvalitetsrapport på plats av de som lossat fartyget (Pålgårds) som skickas till Vattenfall.

Den största utmaningen under denna kedja är att få logistiken att stämma. Verkligheten går ibland inte ihop med leveransplanen, mycket kan hända, till exempel störningar i anläggningar, förseningar, vädret mm. Lagren ska inte ligga i hallen för länge men det får heller inte bli tomt.

Johan Nilsson informerar att det inkommit en del klagomål till Östhammars kommun gällande dålig lukt samt problem med flugor. Kommunen har tillsyn på hamnen enligt miljödomen och riktad tillsyn vid klagomål. Johan hade kontakt med en forskare på SLU förra året som var mycket tveksam till att det kunde röra sig om en fluginvasion från hamnen till samhället då flugor inte kan flyga så långa sträckor. Johan/hamnen har ändå fortsatt att se över olika typer av kemikalier för flugbekämpning som har god effekt och inte stor påverkan på miljön. I år ansökte hamnen att få använda en kemikalie som används i Västerås hamn för flugbekämpning och fick godkänt för detta. Peeter Nömm, hamnens VD,

informerar att behandlingen med kemikalien har gett ett bra resultat i hamnen och hoppas att det även ska ha gett bra effekt i samhället.

Problem med dålig lukt:

Johan S informerar att Vattenfall avbrutit samarbetet med leverantörer som ej uppfyllt kvalitetskraven på avfallsbalarna och de samarbetar med leverantörerna om dessa frågor. De har bland annat provat att spruta olika preparat på balarna för att ”mildra” lukt – det görs på avfall från Storbritannien. Men det viktigaste gällande lukten är att ha korta ledtider. Helst vill de inte att avfallsbalarna ska ligga i hallen längre än sju dagar men tyvärr kan det bli upp till två veckor.

För att kunna packa avfallsbalarna så tätt som möjligt i lastbilarnas öppnas balarna för att det ska packas bättre. Lukt kan uppstå under denna process. Lastbilarna ska vara helt täckta men ibland är de inte det och kan lukta. Vattenfall har ofta kontakt med åkarna om detta.

Frågor:

Varför körs inte avfallsbalarna i containrar på tåg?

Svar: Detta ger en hantering av balarna i Uppsala som inte är möjlig just nu, men Vattenfall tar det med sig.

Vad händer med lakvattnet i fartygen och i hallen.

Svar: Eventuellt lakvatten i fartygen hämtas av en sugbil och körs iväg för behandling. I hallen finns ett slutet system för omhändertagande av lakvatten men då kvalitén på balarna blivit mycket bättre genereras det idag inte något lakvatten i hallen.

Flugmedlet som vi använt i avfallshallen, varför kan det inte användas redan i fartyget?

Svar: Går ej att måla på väggarna i fartyget men skulle kunna gå att måla på balarna. Vattenfall tar med sig frågan.

Finns tidtabell för avfallstransporterna från hamnen?

Svar: Nej, styrs av behov men undviker kvälls- och nattarbete.

Finns risker att ha avfallsbalar nära en kommande spannmålsanläggning?

Svar: Spannmålet är inte livsmedelsklassat, ska användas som djurfoder. Hargs Hamn AB har kontinuerlig kontakt med sina kunder i hamnen och är beredd på att lösa problem som kan uppkomma.

Hur mycket av omsättningen satsar vattenfall på forskning om ny teknik på avfallsområdet?

Svar: ca 5 miljoner kronor per år avsätts på ”avfallsfrågor” men exakt vad som går till forskning kan vi ej svara på här. De anställda jobbar också med dessa frågor i sitt dagliga arbete av eget intresse.

Jacob Spangenberg och Karin Åhström tackar alla som kommit till mötet!